

სამედიკო დღეობის ბარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაშხათი

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, მედიკინის სახლში, № 43

კანტორა-რედაქციისა: მედიკინის ქუჩის სტამბაში, ბანკის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Типографіи. Въ редакцію газ. „Дрoбeა“.

გაზეთის ფასი: მთელი წლი—8 მან., ნახევარ წლი—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან., ერთის თვის—1 მან.

განცხადება: მიიღება ერთი წლის, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებზე.

ფასი განცხადებისა: დღივით ასობზე—1 კაპ., ასო-შთავრულებით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციკროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწავროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ტელეგრაფები

ბრძოლის ველიდან

ბოგოტი, 23 ნოემბერს. (მთავრობის). ღენერალ ბურკოს ატრიადს ორჯერპქონდა 21 ნოემბერს მტერთან შეტაკება.

ღენ--მაიორი ტურნაკოვი თავის ჯარით ჩამოვიდა ზლატიცკის ჰედიდამ, დაიპყრო ორი სოფელი ძლისკიოი და ჩედლოპენი; ოსმალოებმა ზლატიცკის ბანაკში დაიწიეს.

ამავე დროს პოლკოვნიკი პომაროვსკი ტეტევენიდამ მოადგა მტერს.

ღენერალის ძლისის კალონამ აიღო მთა, რომელიც მტრის ბანაკს დასხრებია არაბ-ქონალში, სოჭის მოსეს დასავლეთით. როცა ჩვენი ჯარები ამ მთაზე ავიდნენ, ამ დროს უეცრად მოაწვა 12 ტაბორი (ბატალიონი) ოსმალოებისა; დილის 10 საათიდან ნასადილევის 3 საათამდინ გაცხარებული ბრძოლა და სროლა იყო. ჩვენი ჯარები სულ 4 ბატალიონი მოქმედებდა აქ; ერთ დროს ჩვენ ჯარებს ისე გაუჭირდათ საქმე, რომ კინალამ მტერს დაუთმეს ბრძოლის ველი; მაგრამ კამანდირების განკარგულებამ და მხნეობამ დაეხმარა ამათ: შესა-

მედ ერთი მოსული მტერი დიდს ზიანით იყო უკუ-ქცეული; ამ დროს ღენ. შევლოვმაც ახალი ჯარები მოაწველა და ამანთრად ჩვენებმა დაიციეს ერთხელ-ვე აღებული მთა და კიდევ გამაგრდნენ აქ. ამავე დღეს ჩვენმა არტილერიამ დაუშინა არაბ-ქონალში და შანდორინანში დაბანაკებულ მტერს ზარბაზნები.

ამ შეტაკებაში 150 კაცი გვყავს ჩვენ მოკლული და დაჭრილი, ამათში მოკლულია 4 აფიცერი.

ტყვეების ჩვენებით არაბ-ქონალში თვითონ შეჰმედ-ალი-ფაშა იმყოფებოდა.

22 ნოემბერს, დილის 7 საათზე, ჩვენს პოზიციას მარენთან 20—30 ათასამდინ მტერი მოაწვა. ღენ.—ადიუტ. სვიატოპოლკ-მირსკი იძულებული შეიქნა თავის ორი პოლკით მღენაში დაეწია, სადაც სამის მხრით მოეხვიდნენ მტრის ჯარები; ნასადილევის 3 საათამდინ ებრძოდა აქ ის გაცხარებით მტერს და შემდეგ კი დიდს ზიანით დაიწია მღენდამ უკან და სოფელ იაკოვიტთან გაჩერდა გამაგრებულს პოზიციაზე. შოველის მხრით გაუგზავნეს მას მისამდეგელი ჯარები.

ღღეს, 23 ნოემბერს, ისევ მოაწვა იმას მტერი; მაგრამ თ. მირსკიმ არ დაუთმო თავის პოზიცია. ამ ჟამად ღენ. ადიუტ.

სვიატოპოლკ-მირსკის ახალი ჯარები მოუფიქროდა.

პარიში, 23 ნოემბერს. სენატის ერთი ვიცე-პრეზიდენტი რაგანი აცხადებს, რომ მე ურჩიე მაკ-მაჰონსაო, როგორც თვითონ იმის ღირსების დაცვისათვის, აგრეთვე საფრანგეთის მშვიდობიანობისთვის ყველაზე უკეთესი ის იქნებაო, რომ იმან ნაციონალური კრეკის რესპუბლიკელ უმრავლესობისაგან ამოარჩიოს სამინისტრო.

სტამბოლი, 22 ნოემბერს. ამბობენ, რომ ახლანდელი მთავარი ვიზირი მაჰმედ-ღამატ-ფაშა გამოცვლილი იქნებაო.

ოქის აზებუი

აზიის ბრძოლის ველიდან

შეკანასკნელის ფორტით მოსული უცხო ქვეყნის გაზეთები გვაცნობებენ, რომ მესსოპოტამიიდან ამ ჟამად 21,000 კაცი ოსმალოს ჯარი იგზავნება არზრუმისკენაო. ზაზეთის „Le Temps“-ის სიტყვით, ეს ჯარი ქრისტეშობისთვის შუა რიცხვებამდინ მიადრეეს არზრუმში.

ფელტონი

თამარ დედოფალი

სახალხო შკოლის საკითხავი *) (დასასრული)

თამარმა ალავსო ეკლესიები და სამღვდლოება შესაწირავებითა, განათავისუფლა იგინი ხარჯისა და ბეგარისაგან. ბააერცელა და გაადიდა თავისი სამეფო შავი ზღვიდან ვიდრე ღარუბანდამდის; მშვიდობიანობით და მახვილი გონიერებით დააქვეიანა მტაცებელი ხალხნი, საქართველოს მტერნი; ყველა უდიდესი მეფენი მეგობრობდნენ და პატივს სცემდნენ გონიერსა და მშვიდსა თამარს.

მრთხელ სპასალარნი ერისთავებით და მთელი სამეფოს დიდებულნი შეიკრიბნენ და მოახსენეს ეპისკოპოსსა და პატრიარქსა, რათა ყველას უბრძანონ, რომ შესაფერი ქმარი უშოვონ თამარსა.

სასიძოები ბლომათ იყვნენ, მაგრამ ვერაინ ვერა ჰბედავდა ვისმე თამარისთვის შეღირებას: ყველა იმისი ქვეშევრდომები ამბობდნენ, თამარის სწორი ღმერთს ჯერ არავენ დაუბადებია და არცა როდისმე დაიბადებო. ამ დროს წარმოდგა ერთი გამოჩენილი თფილისელი თავადი აბუღლა-ასანი და თქვა:

„მე ვიცი რუსის ხელმწიფის შვილი დიდი ანდრიასი, რომელს სამასი მეფე ემონება: ობოლი უმცირესი, ბიორგი თავის ქვეყნიდან ვადევნილი ალალი ბიძის ხელით. ის უკეთესი სასიძოა.“

შველამ მოიწონა აბუღლა-ასანის სიტყვა და მაშინვე მოიხმეს ქალაქელი ერთი დიდი ვაჭარი ზანქანა ზორობაბელი და უბრძანეს, რომ სწრაფლათ წავიდეს და ბიორგი ხელმწიფის შვილი ჩამოიყვანოს თფილისს. რუსები იმ დროს მონათლულები იყვნენ ქრისტიანებათ.

ზორობაბელი გაისტუმრეს; მაგრამ არავის კი არ ეგონა, რომ ბიორგი ვა-

ჭარ ზორობაბულს გამოჰყვებოდა შეუღარებელ თამარის სასიძოთ.

ზორობაბულმა მოახსენა და ქალაქში ჩამოიყვანა ბიორგი, მეფე ანდრიას შვილი, მშვენიერი სახისა, სანახავად დიდად სასიამოვნო და სხვებზედ არა უმარჯვი. მინცა ნახა, ყველას ეამა მისი დანახვა. ხოლო მას ჭკუითა და ხასიათით კი ვერვინ იცნობდა. მაშინ შეიკრიბნენ პატრიარქები, დიდებულნი სარდლები და ერისთავები და მოახსენეს რუსულდანს, რათა თამარს ქორწილის დასტური დეცა. თამარმა მიუგო:

„ხალხო, ერთბაშათ როგორ გადაესწყვიტოთ ქორწინება; ეგ კაცი უცხოა, მაგისი არცა საქმე, ქცევა და ხასიათი ვიცი, არც მაგისი მხედრობა სადმე გვინაგავს. მოიცათ, სანამ გავიგებთ მაგის ავსა და კარგსა.“

მაგრამ იგინი წინ აღუდგნენ და მოახსენეს უშვილობა და მეფის სახლის უნაყოფობა, შესთხოვეს, რომ ჯართა

*) „დროება“, № 201.

ზრანკუზული გაზეთის „Indépendance Belge“-ის არზრუმელი კორესპონდენტი იწერება:

როგორც ეტყობა, რუსის ჯარები არზრუმთან დაზამთრებას აპირებენ: იმათ გამოიყენეს ახლომხლო სოფლებიდან ხალხი ქოხების ასაშენებლად და ავრეთვე სოლანლულის გზაზე ამუშავებენ, რომ ალექსანდრაპოლთან კავშირი იქონიონ.

„მუხთარ-ფაშის არმიის შემდეგი ღენერლებია ახლა: იზმაილ-ფაშა, რომელიც საკუთრივ არზრუმის გარნიზონის უფროსად არის დანიშნული, ჭეც-ფაშა, პრუსიის აფიცერი მეჰმედ-ფაშა, მუსსა-ფაშა შუნდუხოვი და ჰანი-მაჰომა უფროსი ვაჟი: ძავეკასის გამორჩენილის გმირის შამილისა.

მართალია, არზრუმი ხეივანის მდგომარეობაში არ არის ამ ვამად: მაგრამ მუხთარ-ფაშა ძალიან მარჯვედ არის და ხალხსა და ჯარს ამხნევებს. შველას ახალი ჯარების იმედი აქვს.“

შარსილამ იწერებთან „ჰირშის სააგენტოში“ შემდეგ ამბავს არტაანის ატრიადის შესახებ:

„ამბობდნენ, რომ არტაანის ატრიადი ღენ. ძომაროვისა ოლთისა და არზრუმისაკენ იყო გაგზავნილი; ეს ტყუილია: ამ ატრიადმა შარსის აღებაში მიიღო მონაწილეობა და შემდეგ პირ-და-პირ ბათუმისაკენ გაგზავნეს. ეს ატრიადი შესდგება სამი პოლკი ქვევითა ჯარისაგან და ერთი პოლკი ცხენოსანისაგან, რომელ, თაჲ აქვთ 8 ზარბაზნი მთისა და რეც მინდვრისა.“

მენის გაზეთი „Tagblatt“ გვაცნობებს, რომ ტრაპიზონის პირ-და-პირ, ზღვაში, გაჩერებულია ოსმალის რამდენიმე სამ-

ხედრო ხომალდი; ეს ხომალდები მუდამ აქ იქნებიან გაჩერებულნი, სანამ რუსები არზრუმს არ მოშორდებიანო.

რუსული გაზეთი „Полит.“ ამბობს:

„უცხო ქვეყნის გაზეთებიდამ ვტყობულობთ, რომ მუხთარ-ფაშას გაუყვანია არზრუმიდამ მთელი თავის ცხენოსანი ჯარი. არ შეიძლება არას სთქვას კაცმა, რომ ეს ძრიელ წინ-დახედული და გონიერი განკარგულება არი მუხთარის მხრით, რადგან ერთის მხრით ცხენოსანი ჯარი თვითონ არზრუმში მაინცა და-მაინც ვერ გამოადგებოდა იმას და, როცა ჩვენი ჯარი გარ-შემოვრტყმება ამ ქალაქს, მაშინ იმის რჩენა ერთობ გაუძნელდებოდა, და მეორეს მხრით იმიტომ, რომ ამ ცხენოსანი ჯარის შემწეობით იმას შეუძლიან უკანდამ მოადგეს არზრუმთან დაყენებულ ჩვენ ჯარს, მუდამ შეაწუხოს და მოსვენება არ მისცეს.“

ნემეცურს გაზეთს Vossische Zeitung“-ში შემდეგი სტრიქონებია დაბეჭდილი რუსის ჯარებისაგან შარსის აღების თაობაზე:

„ასე ადვილად შარსის აღება რუსებისაგან ერთის მხრით იმით აიხსნება, რომ ამ ცხენში ოსმალეებს ერთობ ცოტა გარნიზონი ჰყავდათ და ამის გამო რამდენიმე ფორტი (სიმაგრე) შარსის გარეშემო სრულიად უპატრონოდ, დაუცველად და უჯაროთ იყო დაგდებული; რუსებმა, უეჭველია, იცოდნენ ეს გარემოება და იერიშით მისივლის ღროს პირ-და-პირ ამ ფორტებს მოადგნენ, დაჭირეს და მერე აქედამ სხვა სიმაგრეებს დაუშინეს ზარბაზნები.

„მეორეს მხრით ისიც ყურადღებაში

მისაღებია, რომ რაც ჯარები იყვნენ, ისინიც ახლად დამარცხებული და დაჯარჯის სიმაღლებიდან იყვენ დაბრუნებულნი და, რალა თქმა უნდა, რომ ამათ ისე მხნედ და გულ-მაგრად ბრძოლა აღარ შეეძლოთ.

„თვითონ შარსის ცხენს რუსის ჯარი სრულიად არ მისდგომია; იმათ აიღეს იერიშით მხოლოდ რამდენიმე სიმაგრე, რომელნიც შარსის გარშემო მთებზე არის გამართული. თვითონ შარსის ცხენში რა გამაგრებულიყვნენ ოსმალეები, მტერი იმას ვერას გზით ვერ აიღებდა.

„აი ამიტომაც გავრცელდა ხმა, თუმცა, უეჭველია, უსაფუძვლო, რომ შარსი რუსებმა, ძალით კი არა, ოქროთი აიღესო.“

მხროპის ბრძოლის ველიდავ

ბოლგარიაში მყოფ რუსის არმიის მოიჯარადრეებს, როგორც ერთს ნემეცურს გაზეთს („Presse“-ში) იწერებთან, რუსის მთავარ შტაბილამ მოთხოვნილება მოსვლიათ ტელეგრაფით, რომ დაუყოვნებლივ გამოგზავნონ პლევნოსაკენ 80,000 ტომარა სუხარი.

„ამ განკარგულებას ყველა ასე ხსნის, რომ ალბათ რუსებს იმედი აქვთ, ამ მოკლე დროებაში ოსმან-ფაშა თავის ჯარით დაპყრის თოფ-იარაღს და დაემორჩილება იმათა.“ — ასე ამბობს ზემოხსენებული გაზეთი.

„ს.-პეტერბურლის უწყებებში“ დაბეჭდილია შემდეგი ღებუმა, 17 ნოემბერს ბუნარესტილამ მიღებული:

„პლევნოს არმიისაგან თოფ-იარაღის

წინა-მძღომი უცხო კაცი გვეყვ და არა მეფის სახლისაო. „მსერადენსა“ მიძიგესა სკამქმანა მსუბუქათ შეეხებოდეთო,“ სთქვა ოსმარმა და გაბრუნდა. ამ ხანებში აქ დაესწრო ბერძნების ხელმწიფის ძმის-წული პლეკი და ზოგმა ის მოინდომა სასიძოთ. მაგრამ ვერ მოუხდათ. რუსულანშია და დიდებულთა ბიორგისზედ გადასწერეს ჯვარი.

ამ ღროს ერთი სქანაური და საბრალისაქმე მოხდა: ორი მშვენიერი ოსების ხელმწიფის შვილები მოვიდნენ სასიძოთა. ზასაკვირველია, თავის განზრახვა ვერ აღასრულეს ამ მშვენიერ ახალგაზდა ყმაწვილებმა და უკან დაბრუნდნენ. მართს ძრიელ უყვარდა ოსმარი, ვეღარ ამოიღო გულიდგან და დარდისაგან შესცდა,—მერე წავიდა ნიქოზის წმ. რაუდენის საყდარში, და იქ განუტევა სული.

ამის შემდგომ ქართველებმა გილაშქრეს სამხრეთისაკენ,—იმათ სარდლათ გაჰყვათ რუსი ბიორგი. ზაშალეს

თავისი ბაირალი და წარიძღვანეს ჯვარი, ქართველთა მფარველი და ქრისტიანეთა მანუგევე. თავ-და-პირველათ მიადგნენ შარსსა და აიღეს; ზედ სხვა ქალაქებიც მიაყოლეს. მერე დაბრუნდნენ და გამარჯვება მიულოცეს ოსმარს. ზამრეკელ ძახანემ მოიარა პალაკაციოსი ქვეყანა, მოატანა ოსმალეებს ერთ კლდეში, რომელსაც ძალლის-ხევი ერქვა, და დაუშინა. თუმცა ქართველები ძრიელ ნაკლებათ იყვნენ, მაინც ოსმალეები ნახევრამდის გაწყვიტეს და დანარჩენი გაიქცნენ, და ბლომა სადავლო დაადგეს ქართველების ხედში.

ამ ღროს ძლარჯეთის ქვეყანა (აჭარა) აიგოს ოსმალეებით; ცხენოსანი და ქვევითნი უთვალავ ჯარს შეადგენდა. ქართველების ჯარი შეკრიბა ბოცომ, მიიშველეს შესნიც და შეგბნენ ოსმალეებს. აქაც ოსმალეები დამარცხეს და გააქციეს.

შემდგომ გავიდნენ ღვინის ქვეყანას

მხარ-ბრძელის შვილები, ივანე და ზაქარია, ომში გამოსულნი და მამაცნი. იმათ გაღმორღვნენ წინ სურხამელნი და ღვინელები; მაგრამ მაინც მხარ-გველებმა გაიმარჯვეს.

ბიორგიმ შეკრიბა თავისი ჯარები და გამოუცხადა ოსმარის სურვილი, რომ ისინი უნდა წავიდნენ არაქსის მხრის მთებზე არარატის ახლო მდებარე ქვეყანას ზელაქუნს იმის ასაოხრებლათ; ქართველები შეესივნენ ზელაქუნს, იქაც ძრიელ ბევრი ჯარი იდგა და მარჯვე ხალხიც იყო. მაგრამ ქართველებმა გაიმარჯვეს, ბევრი დავლა წამოიღეს და მრავალი ტყვე წამოიყვანეს. როდესაც გამარჯვებული ქართველები უკან დაბრუნდნენ, მაშინ გელაქუნელი ოსმალეები შეიკრიბნენ, ბელადად გაიყოლეს ერთი ვინმე როსტომა და დაედევნენ ამათ. ქართველებმა დაინახეს თუ არა, მაშინვე შედგნენ, გასწორდნენ და მოემზადნენ შეჯახებას. მოსცივიდნენ ოსმალეები; ქა-

უცხო ქვეყნები

საზრახველი

ბუშინ მოსულს რუსულ ვაჭრებში დაბეჭდილი პარიჟიდან მიღებული დეპეშები რომლებიც განაცხადებდნენ რომ ახლანდელ კრიზისულ მდგომარეობაზე მოსალაპარაკებლად რუსეთს პრეზიდენტს მაკ-მაჰონს მოუხმია რამდენიმე გამოჩენილი რუსული კლერკული დეპუტატი, (სხვათა შორის, შულ შრევი) და დაჰკითხებია იმათ რჩევას.

ქველად ერთ-ერთ არწმუნებდა მარშალ მაკ-მაჰონსაო, ამბობენ ხსენებული დეპეშები, რომ ნაციონალური პრეზიდენტის მეორედ დათხოვნა ააღიარებდა საფრანგეთის ხალხს და ამით არც ახლანდელი მმართველობა მოიგებს რასმე, რადგან ხალხი, უეჭველია, ისევ იმავე რესპუბლიკელ დეპუტატებს ამოირჩევს, რომელნიც 1876 წელსა და ამ წელს ამოირჩიეს; ამის გამო ერთი გზა და საშუალება დაგრჩენათო, — რომ ისევ რესპუბლიკელებისაგან შეადგინოთ სამინისტრო.

დღეს-ხვალ უნდა მივიღოთ ჩვენ პარიჟიდან დეპეშები, რომელნიც გვიჩვენებენ — დაუჯერა მაკ-მაჰონმა ამ პირების გონიერ რჩევას და ამოირჩია რესპუბლიკური სამინისტრო, თუ არა.

რუმინია

რუმინიის პირველ მინისტრმა ბრატინამ 15 ნოემბერს ვახსნა ბუხარესტში პარლამენტის სხდომა და ამ დროს, მთა-

რი ქცევა; მაგრამ მოთმინებას მისცა გულის-ყური და არაფერი მას შეატყობანა. მერე მიუჩინა ბერები, ეგები ისინი გაჰკურნავენ მას; ამით ვერაფერი გააწყვეს, რუსი უფრო განრისხდებოდა. მერე თამარმა პირ-და-პირ უწყია იმას გამხილება: მაინც ვერა გააწყო-რა. ამისთვის შეკრიბა სამღვდლოება და დიდებულნი და იმათ წინ, საერთოთ მიუდგარუსს და უთხრა:

თუმცა სამღვდლო სჯულის მიერ სწავლულვარ არ განშორებდა პირველსა საწოლსა, არამედ რომელმან არა დაცვას საწოლი თვისი წმინდად, არა ჯერ არს მისთანა დათმენა, რამეთუ შემაგინებელ არს ტაძარისა ღვთისასა და არა მიძლავს მრუდისა ხასა გამართვად და უბრალოდ განვიყრი მტვერსაცა, რომელი აღმეკრა შენ მიერ.

დაათავა, თამარი ადგა და გავიდა და სრულიად განშორდა პირველსა თვისსა ქმარსა. ხოლო რუსუდანმა და სხვათა

დაყრის თაობაზე მოლაპარაკება მსმან-ფაშასა და რუსებს შუა არაფრით არ ვათავდა, ამის გამო რუსები თავისივე ძველი პლანით შეუდგნენ. საქმესა და დღედღეზე მოელონ, რომ მსმან-ფაშა რუსის ჯარის გააბადა და თავის თავის დახსნას დააპირებს პლენოლდამაო.

როგორც ამბობენ, პლენოში და იმის ახლო-მახლო ალაგებში ყველგან თოვლი მოსულა და საშინელი სიცივეები დადგა. ბალკანის მთებზე და შიპოკოსთან კი ერთ არშინზე მეტი თოვლი სძევსო.

სტამბოლში გამოუცხადებიათ ორი ტელეგრამა, რომელიც იქაურ სამხედრო სამინისტროს (სერასკერიატს) მიუღია სულეიმან-ფაშისაგან ნოემბრის 18-ს რაზგარდიდამ:

ბუშინ და გუშინ წინ ქალიკოილამ გავგზავნეთ ორმოცი ბატალიონი ჯარი მტრის ძალისა და ალაგების დასაზვერად ტრესტენიკისა და მერკისაკენ. მზაზე შეხვდა ამ ატრიალს თითქმის ამდონივე ჯარი რუსისა და ფიცხელი სროლის შემდეგ, მტერი იძულებული შექმნილა, რომ ტრესტენიკში დაეწია. მაგრამ შემდგომ იმათ ახალი ჯარები მოუვიდათ და ჩვენები, თავის შინდობილობის შესრულების შემდეგ, ისევ უკან დაბრუნდნენ ქალიკოის ბანაკში.

ამავე დროს მერკისაკენ წასულმა ჩვენმა ატრიალმა განდევნა რაც პირგოსა და მერკას შუა რუსის ჯარები იდგნენ, დაათვალიერა რაც რიგი იყო და მეორე დღეს აგრეთვე თავის ბანაკში დაბრუნდა.

ამ ორი დღის განმავლობაში ჩვენის მხრით 216 სალდათი მოგვიკლეს და 8 აფიცერი, დაგვიჭრეს 43 აფიცერი და 649 სალდათი.

როთველები გამხნევდნენ, შეეტაკნენ მტერსა და კარგა ჩხუბის შემდეგ დასძლიეს; ოსმალოებს შეეშინდათ და უკანვე გაიქცნენ; ქართველები დადევნენ და კიდევ ბევრი დახოცეს.

ამით არ გაათავა თამარმა თავის მამაცი ჯარის გამარჯვება. იმან უბრძანა და ჯარი გავიდა მრეთისაკენ და ბანჯისაკენ, სადაც ასაი ბრეგოლაძე ერისთავობდა. აქაც ქართველებმა ისახელეს თავი და ასახელეს თამარიც. ბევრმა გაიმარჯვა აქ, მაგრამ ყველას გადაამეტეს შარდან ლაღიანმა და ზაქარიამ მხარ-ბრძელებმა.

არა დიდი ხნის შემდეგ აღსრულდა თამარის სიტყვები, როდესაც ის ეუბნებოდა წარჩინებულთა კრებასა, რომ „ესეოდნესა საქმესა მსუბუქათ შეეხები-თო.“ რუსმა ბიორგემ ძრიელ ვახშირა საქართველოში უშვერი და საძაგელი ქცევა. ბონება-მანვილმა, წყნარმა და წარწარმა თამარმა მალე შეატყო ეს უშვე-

ერის მაგიერად, წარმოსტკვა შემდეგი სატანტო სიტყვა: მასულა აპრილში გამოცხადდა ჩვენ რუმინიის დამოუკიდებლობა და ამ დამოუკიდებლობის დასაცელოდ ლუნიის მეორე ნაპირზე გადავიყვანეთ ჩვენი ჯარები მსმალეთთან საბრძოლველად.

მას აქეთ ჩვენმა არმიამ ასახელა ჩვენი ქვეყანა და თავის მხნეობით და თავგანწირული ბრძოლით დაუბრტყია ქვეყანას რომის ხალხი, რომელსაც ამისთანა შეიძლება ჰყავს, ღირსია სრული თავისუფლებისა და უცხო ქვეყნებისაგან პატივისცემისა.

მე იმედი მაქვს, ამბობს შემდეგ რუმინიის მთავარი მარლო, რომ რუსეთი და მეროპის სხვა სახელმწიფოები აღიარებენ, რომ ჩვენ შეგვიძლია სხვა სახელმწიფოსაგან დაუმოკიდებულად, თავისუფლად ცხოვრება, რომ ჩვენ შეგვიძლია ჩვენი ბედი ჩვენვე განვაგოთ.

ნაკები

მდგისი გაზვთს „Правда“-ში შემდეგ დნელად დასაჯრებელი ამბავი არის დაბეჭდილი:

„მდგისი სამხედრო სასამართლოს წევრნი ამ დღეებში წავიდნენ შერში, სადაც უნდა გამოიძიონ და გაარიონ საქმე რვა ზარბაზნის მოპარვის თაობაზე.“

შერის ციხიდან რვა ზარბაზანი მიუპარაფთ! ამის შემდეგ რად გაგვიკრძებთ, რომ ჩვენმა ქურთებმა, ვსთქვათ, დუქანი გატნონ და წერი-მალი რამ ოქრო-ვერცხლის ნივთეულობა მოიპარონ!

დიდებულთა დაითხოვეს რუსი ბიორგი საქართველოდგან, ჩასვეს იგი გემში (ნავში) და დიდის სიმდიდრით და საგძლით გაისტუმრეს სტამბოლში, სადაც იგი იმყოფებოდა რამოდენიმე ხანი.

შემდეგ ამისა თამარის საქმე უკეთ ამისა მიდიოდა. ბევრი აღმოსავლეთის მბძანებლები თავს უღრეკავდნენ მას, ბევრი ჩინებულნი მმართველნი ემონებოდნენ თამარს. ბერძენთა მეფის შვილი სთხოვდა თამარს ცოლობას, მაგრამ მან შერთვის უარი ჰყო. სხვებიც ბევრნი იყვნენ თამარის შერთვის მოსურნენი მაგრამ ყველას უარი უპასუხა და პატივით გაისტუმრა. იგი ქმრის ყოლას არ აპირებდა, მაგრამ ქვეშევრდომთა არ უაჯეს.

პარიის საეკონომიკა კადემიამ გამოიკვლია და დაამტკიცა, რომ იმ ძუძუ-მწოვარ უმარტობებში, რომელთაც ძროხის ან სხვა რომელიმე პირუტყვის რძეს ასმევენ, ასში, ზედი-ზედ რომ ფიანგარიშით, უკანასკნელი ორმოც-და-ხუთი კვდებოდა და რომელთაც დედა ანუ ძიძა აწოვებს ძუძუს, იმათში კი ასს უმარტობაში მხოლოდ თხუთმეტობა.

* *

ქალაქელებსა და ქუთათურებს ეხსომებათ ნემცი მკურნალი, რომელიც ამ ხუთი-ექვსი წლის წინათ იყო ჩვენში და თავის მოხერხებული ფოკუსებით გვაკვირვებდა. აი ეს მკურნალი კინა-ღამ მოუკლავთ ამ დღეებში ბერმანის ერთს ქალაქში (ძულმში), სადაც თავის ფოკუსებს უხვენებდა თურმე ხალხს. საქმე აი რას შია:

მრთი იმის ფოკუსი იმაში მდგომარეობს, როგ მკურნალებდნენ გამოიწვევს მსურველს, აძლევს თოფს, ტყვიასა და წამალს ხელში, ეუბნება— განტენე და მესროლეო. რამდენიც უნდა ესრო-ლონ, უფ. მკურნალი უფლებლივ რჩება, თითქო ტყვია არ ეკარება იმასო.

ამ ფოკუსში ის ეშმაკობაა, რომ თოფის ზუმ-ბა ბოლოში გამოხერხებულია და როგორც ჩაარ-ტყამენ იმას ლულაში, იმ წამსვე ჭარბაკით გაი-ხსნება და ტვიც იმ გამოხერხებულში შეძვრება და იქვე რჩება.

ზემოხსენებულ წარმოდგენის დროს, უფ. მკ-ურნალის თოფის ზუმის ჭარბაკი გაუტყობულიყო თურმე, ტყვია ვერ შეძვრა იმაში, გამოვარდა და პირ-და-პირ მხარში მოხვდა საწყალ მკურნალს, რომელიც ამის გამო ახლა ძალიან ავათ არისო.

თფილისის სამკურნალო

(4-ს აპრილის სახსოვრად)

მრევის მადანზე, წინამძღვარის სახლებში. ავათყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე კვირას გარდა, დღის 8 საათიდან დღის 10 სა-ათიდან.

მ რ შ ა ბ ა თ ს: ექიმი მინკიევიჩი — ხირურგიულ ავათყოფობისათვის, ბარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავათყოფობისათვის.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვილი და მარკაროვი —

შინაგანი ავათყოფობისათვის, მამამშვილი — თვა-ლის ექიმი.

მ თ შ ა ბ ა თ ს: ლისიცივი — შინაგანი ავათ-ყოფ., ძიუხარაინცი — გენერული ავათყოფობი-სათვის.

ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვილი — შინაგან ავათყოფ-ობისათვის.

პ ა რ ა ს კ ე ვ ს: ლისიცივი და ასატუროვი — შინაგანი ავათყოფობისათვის და მინკიევიჩი — ხირურგიულისათვის.

შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვილი და მარკაროვი — შინა-განი ავათყოფობისათვის, ძიუხარაინცი — ურის და ხირურ-გიულ ავათყოფობისათვის და მამამშვილი — თვალის ავათყოფობისათვის.

კავკასიის საბავიო ინსტიტუტი

მზობარე ქალები მიიღებენ ყოველთვის დღე და ღამე; ფასი დღეში 50 კაპ., ღამეები უფა-სოთ მიიღებენ.

საკლპ ოთახების ქირა თვეში 30—50 მანე-თადის არის.

მიღება ავათყოფი ქალებსა და უმარტობების.

ქ ა ლ ის ა ვ ა თ ვ ი ო ფ ო ბ ის ა თ ვ ის:

შოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათიდან 11-დინ — დოქტორი მ ნ ა ო ვ ი.

მ თ შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ ა და შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ 12 საათიდან 1-მდინ — დოქტორი რ ე მ ვ რ ტ ი.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ და შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ 11-დან 12 მდინ — დოქტორი ა ლ ბ ა ნ უ ს ი.

ს ა ყ მ ა წ ვ ი ლ ო ა ვ ა თ ვ ი ო ფ ო ბ ის თ ვ ის:

ხუთშაბათობით 11 საათიდან 12-მდინ დ-კვირაობით 10-დან 11-მდი — დოქტორი შ შ ა კ ო ვ ი.

შ ა ბ ა თ ო ბ ი თ 12 საათზე რჩევა დოქტორებისა: რემერტის, ალბანუსის და მნანოვის.

ინსტიტუტთან ახლად გაიხსნა განყოფილება. რომელშიაც საქალებო ავათყოფობას არჩენენ, ამ განყოფილების საზოგადო ოთახში ავათყოფ-თა უნდა აძლიონ დღეში—50 კაპ., ცალკე ოთახებში კი დღეში—1 მან.

განცხადებანი

ქალაქის გამგეობისაგან

მრევის მადანზე, ქალაქის საკუ-თარს სახლში, შეროსი პოლიციემისტ-რის სადგომის ქვეშ, მიამამა შიჩით ღუშანი.

დაწერილებითი პირობების შეტყობა ვისაც ჰსურს, ქალაქის გამგეობაში შეუ-ძლიან მუდამ დღე დღის 10 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდინ.

(3—2)

ჩაის მადანია

პ. ვ. პოპოვისა,

რომელიც იმყოფებოდა ბალაენის პრა-სპექტზე, შიოგვის სახლებში, ამ ჟამად გადატანილია მრევის მადანზე, ტარ-ასატუროვის სახლებში. პატივი მაქვს ვაცნობო პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ვისაც კარგი, სუნნოვანი ჩაი ნე-ბავს, მომართოს პირ-და-პირ ჩემთან.

თფილისის მეორე გილდიის ვაჭარი

რაქდენ ბედინიძე

პატივი მაქვს გამოუცხადო თფილი-სის საზოგადოებას, რომ მე ვაკეთებ სა-უკეთესო შავსა და ფერად-ფერად მელანს და აგრეთვე ვყიდი წა-ღებისა და ეკიბაჟების ბოკბლებისათვის ისეთს მავს რომ ფყალი მერ-ბაატანს. მრთს ბოთლს მელანს ვყიდი უბოთლოთ 50 კაპ, ბოთლიანათ 60 კაპ.

მსურველს შეუძლია ამ აღრესით მი-მმართოს: არწორუნის ქარვასლაში, № 85 სტუჟან ხუდალოვი

მსურველს შეუძლია ამ აღრესით მი-მმართოს: არწორუნის ქარვასლაში, № 85 სტუჟან ხუდალოვი

რპ. გზა.	დილა.			სალამ.			II კ.			III კ.			ტელეგრაფი	მ. კაპ	ბირჟა	მან. კაპ	მავანდა	მან კაპ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3								
თფილისი .	9	21	5	18									მ.ცი სიტყვა თფილისიდან:		პეტერბურგი, 20 გიორ.		თფილისი, 24 გიორგობ			
მცხეთა . . .	10	11	6	27	68	38							ქუთაისს, უოთს . . .	1	მრთი ქანეთი ღირს:		შქვ. თეთ. ბანჯისა, ფთ.	2		
ბორი . . .	11	58	9	43	2	40	123						ბორს, დუშეთს, სიღნაღს . . .	50	ლონდონში 24 პენსი.	78	შქვილი წითელი . . .	180		
ხაშური . . .	1	29	11	57	3	92	218						როსტოვს, მდესას, მოსკოვს . . .	2	პარიჟში 252 სანტიმი.	62	ქერი ფუთი . . .	140		
სურამი . . .	1	44			4	42	246						პეტერბურგს, პარშავას . . .	2	მსკონტი(სარგებლისფასი)	71	ბამბა მრევისა, ფუთი . . .	820		
ქვირილა . .	5	49			5	81	323						მსმალეთში, შვეიცარიაში . . .	3	ბანკის ბილეთი 5%	95	— ამერიკისა, ფუთი . . .	850		
რიონი . . .	6	47			6	75	375						იტალიაში და საფრანგეთში. . .	3	50	21	ბაპენტლი ბამბა ფუთი.	950		
სამტრედია . .	7	41			7	73	429						ინგლისში	3	75	215	მატყელი თუშური ფთ.	7		
ახ.-სენაკი . .					8	57	476						ფოკუსა			5	— მარაქამისა ფთ. . .	350		
ფოთი . . .	9	40			9	75	542						ა) თფილისიდან: სამზღვარ გა-რეთ, ქუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ.				—	3		
შოთი . . .	9	13											მ. ზურ.—პარასკ. და ორშ. ძახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდან: თფილისისა და შოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მ. ზურგეთს—ორშ. და პარასკ.				85	25	აბრეშუმი ნუშური სტ.	3
ახ.-სენაკი . .					1	18	66						წვილ. სააზნ, ბანკისა.				—	—	680	
სამტრედია . .	11	16			2	6	114						ხეცხონის ბანკის (5%) . . .	85	25	85	50	ქონის სანთელი ფუთი.	10	
რიონი . . .	12	13			3	4	169						მოსკოვის (5%) . . .	85	50			—	1560	
ქვირილა . . .	1	18	ლაგე	3	98	221							ბ) ქუთაისიდან: თფილისისა და შოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მ. ზურგეთს—ორშ. და პარასკ.				177	—	60	
სურამი . . .	5	12			1	10	533	296					წიგნის გაგზავნა რუსეთში კაპ და სამზღვარ გარეთ:				—	—	12	
ხაშური . . .	5	39			1	37	584	324					ლა. წიგნის	4			527	—	10	
ბორი . . .	7	5			4	87	364	9					დაბეჭდილის (სამი მისხალი) . . .	8			225	—	8	
მცხეთა . . .	8	50			6	59	985	4									745	50	28	
თფილისი . .	9	31			7	56	975	542									235	50	13	
																		268	—	818